

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
КОМПОЗИЦІЯ

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва програми)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

Українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція» складена

(назва навчальної дисципліни)

відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 25.03.2024 р.) та введено в дію наказом № 101 від 26.03.2024 р.

Розробники: Городинська Анастасія Олегівна – асистент кафедри ДПОМ

Викладачі: Городинська Анастасія Олегівна – асистент кафедри ДПОМ

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 5 від “25” серпня 2024 року

Завідувач кафедри Жаворонкова М.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 8 від “28” серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету Євгенія Новак
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «**Композиція**» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметом вивчення якої є ознайомленні студентів із багатою культурною спадщиною Буковини через вивчення різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва, які сформувалися в результаті історичних, соціальних, етнічних та економічних впливів на регіон.

Робочою програмою освітньої компоненти «**Композиція**» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОП, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «**Композиція**» є формування у студентів фундаментальних знань і навичок у сфері композиції, стилізації та орнаментального проектування, що є необхідною основою для професійної діяльності у сфері мистецтва та дизайну. Курс спрямований на розвиток розуміння композиційних принципів, здатності гармонійно поєднувати традиційні та сучасні методи стилізації, формування індивідуального творчого підходу та професійного рівня виконання композиційних завдань.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає освоєння теоретичних основ композиції, гармонії форми та кольору, а також технологічних особливостей роботи з орнаментальними, рослинними, анімалістичними та геометричними мотивами. У процесі навчання студенти здобувають навички стилізації природних форм та створення композиційних рішень у декоративно-прикладному мистецтві, вчать працювати з традиційними та цифровими технологіями при створенні композицій. Особливий акцент робиться на методах роботи над проектними завданнями, серед яких розробка авторського знаку, дитячої іграшки, ювелірної прикраси. Окрім практичної підготовки, дисципліна сприяє вихованню естетичного смаку, розвитку творчого мислення та формуванню індивідуального підходу до композиції.

Пререквізити

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни «**Композиція**» необхідні знання та навички, здобуті під час вивчення таких дисциплін, як "Рисунок", що формує розуміння форми, пропорцій, світлотіньового моделювання; "Живопис", який сприяє освоєнню кольорової гармонії, роботи з колірними відношеннями та композицією кольору; "Історія декоративно-прикладного мистецтва", що дає уявлення про традиційні художні стилі, орнаментику, принципи стилізації в історичному контексті; "Професійна майстерність", яка забезпечує вивчення технічних навичок роботи з матеріалами, необхідних для створення композиційних та проектних рішень.

Постреквізити

Вивчення дисципліни «**Композиція**» є важливою складовою підготовки студентів до подальших курсів та професійної діяльності. Отримані знання та навички будуть використані у таких дисциплінах, як "Історія сучасного мистецтва", де аналізуються композиційні рішення у сучасному художньому процесі, "Рисунок" і "Живопис", що сприяють удосконаленню технічної майстерності у візуальному мистецтві, "Професійна майстерність", де студенти поглиблюють свої практичні навички у сфері мистецтва та дизайну, "Актуальні питання історії та культури України", що дозволяє розглядати композиційні принципи у контексті культурної спадщини. Окрім цього, курс "Іноземна мова" забезпечує підготовку до міжнародної співпраці у сфері мистецтва та дизайну, дозволяє аналізувати світовий досвід у композиційних практиках. Дисципліна також є

необхідною базою для розробки кваліфікаційних робіт та подальшої професійної діяльності у галузі мистецтва, декоративного мистецтва та проектування.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Здобувач освіти повинен:

Знати:

- Основи композиції як фундаментальної дисципліни образотворчого мистецтва.
- Принципи стилізації рослинних, тваринних та геометричних форм у декоративному мистецтві.
- Закономірності ритму, симетрії, асиметрії, контрасту, нюансу та пропорцій у композиції.
- Осн Специфіку композиційних рішень у створенні художніх знаків, дитячих іграшок та ювелірних прикрас.
- Особливості кольорової гармонії у декоративному мистецтві.
- Взаємозв'язок традиційних композиційних прийомів з сучасними тенденціями у мистецтві та дизайні.

Вміти:

- Аналізувати композиційні принципи у декоративно-прикладному мистецтві.
- Стилiзувати природні та геометричні форми, адаптуючи їх до художньо-дизайнерських потреб.
- Конструювати гармонійні композиції в межах різних формотворчих завдань.
- Виконувати графічні розробки орнаментальних мотивів відповідно до визначеної тематики.
- Проектувати авторські знаки, дитячі іграшки та декоративні прикраси, враховуючи художньо-естетичні вимоги.
- Використовувати основи композиції у творчій та дослідницькій діяльності.

Володіти:

- Навичками графічного моделювання та стилізації форм.
- Методами аналізу композиційних рішень у декоративному мистецтві
- Техніками поєднання кольорових, ритмічних та пластичних елементів у композиції.
- Практичними підходами до створення композицій для різних сфер декоративно-прикладного мистецтва.
- Базовими знаннями з історії та сучасних тенденцій розвитку композиції в образотворчому мистецтві.
- Компетенціями в адаптації традиційних художніх мотивів у сучасному дизайні.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік зпід готовки	Се м е ст р	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			к ре д и ті в	го д и н	ле к ц і ї	пра к ти чні	се мі на р с ь к і	ла бо ра то рні	сам ост і йна роб ота	інд и в і ду аль ні зав дан ня	
Денна	2	7,8	6	180		100	-	-	80	-	7 іспит 8 іспит
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни 4 курс 7 семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Проект меблів з українським національним колоритом.			20										

Тема 2. Розробка декоративних предметів інтер'єру в українському стилі.			20										
Тема 3. Проект серії витинанок великого розміру нестандартного формату з прив'язкою до відзначення свят весняного циклу.			20										
Самостійна робота: Розробка концепту персонажа з прив'язкою до українського фольклору							30						
Разом за ЗМ1			60				30						
Усього годин	90		60				30						

**Структура змісту навчальної дисципліни
4 курс 8 семестр**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Проект декоративного розпису на стіні.			10										
Тема 2. Розробка предметів інтер'єру вписаних в стилістику кімнати			10										
Тема 3. Розробка розпису костюму на народну тематику адаптовану до сучасних потреб суспільства			20										
Самостійна робота (<u>курсове проектування</u>)						50							
Разом за ЗМ1						50							
<i>Усього годин</i>	90		40			50							

Тематика семінарських занять – не передбачено навчальним планом

**Тематика практичних занять
4 курс 7 семестр**

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Проект меблів з українським національним колоритом.	20
2.	Розробка декоративних предметів інтер'єру в українському стилі.	20
3.	Проект серії витинанок великого розміру нестандартного формату з прив'язкою до відзначення свят весняного циклу.	20
	Разом	60

**Тематика практичних занять
4 курс 8 семестр**

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Проект декоративного розпису на стіні.	10
2.	Розробка предметів інтер'єру вписаних в стилістику кімнати	10
3.	Розробка розпису костюму на народну тематику адаптовану до сучасних потреб суспільства	20
	Разом	40

Тематика лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

**Самостійна робота студента
4 курс 7 семестр**

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Розробка концепту персонажа з прив'язкою до українського фольклору	30
	Разом	30

**Самостійна робота студента
4 курс 8 семестр**

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Самостійна робота (<u>курсове проектування</u>)	50
	Разом	50

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 4 курс 7 семестр

Тема 1. Проєкт меблів з українським національним колоритом

Завдання: Розробка проєкту меблевого виробу (стіл, стілець, шафа, комод, лавка тощо) з використанням традиційних українських орнаментів, різьблення або розпису.

Склад та вимоги:

Меблі мають відповідати етностилістиці, зберігаючи функціональність та ергономічність. Основна увага приділяється гармонійному поєднанню декоративних мотивів із конструкцією предмета, збереженню національної автентичності у сучасному виконанні.

Мета: Освоєння принципів стилізації традиційного орнаменту в предметному дизайні, навчання адаптації етнічних мотивів до сучасного функціонального простору.

Формат роботи:

Формат – А1.

Техніка – довільна (традиційні матеріали або цифрові редактори).

Матеріали:

Традиційні (акварель, гуаш, акрил, олівець, туш, змішана техніка).

Цифрові (Adobe Photoshop, Illustrator, SketchUp, 3ds Max, Blender).

Тема 2. Розробка декоративних предметів інтер'єру в українському стилі

Завдання: Проєктування серії декоративних предметів (лампи, рамки, вази, свічники, декоративні панно), що гармонійно поєднують український орнамент, традиційні форми та сучасний дизайн.

Склад та вимоги:

Об'єкти мають відповідати сучасним запитам споживачів, враховувати технологічні можливості виготовлення, а також гармонійно поєднувати декоративні елементи з функціональним призначенням.

Мета: Освоєння принципів адаптації народних художніх традицій до сучасного дизайну, вивчення стилістичних особливостей українського декору.

Формат роботи:

Формат – А2.

Техніка – довільна (традиційні матеріали або цифрові редактори).

Матеріали:

Традиційні (гуаш, акрил, туш, графіт, кольорові маркери).

Цифрові (Adobe Photoshop, Illustrator, SketchUp, Procreate).

Тема 3. Проєкт серії витинанок великого розміру нестандартного формату з прив'язкою до відзначення свят весняного циклу

Завдання: Розробка великоформатної витинанки або серії витинанок, присвячених традиційним весняним святкам (Великдень, Зелені свята, Масниця).

Склад та вимоги:

Витинанки мають не лише відповідати традиційним принципам композиції, а й демонструвати сучасний підхід до форми та розміру. Використання нестандартних форматів та кольорових рішень є бажаним.

Мета: Вивчення історії та символіки витинанок, освоєння принципів композиції в паперовій графіці, експериментування з масштабами та формою.

Формат роботи:

Формат – А1.

Техніка – традиційна (витинанка), можливе цифрове моделювання перед шаблонним вирізанням).

Матеріали:

Традиційні (папір, картон, ножі для різання, клей, акрил, гуаш).

Цифрові (Adobe Illustrator, CorelDRAW, графічні планшети для моделювання).

Практичний зміст програми навчальної дисципліни 4 курс 8 семестр

Тема 1. Проєкт декоративного розпису на стіні

Завдання: Розробка композиції для настінного розпису (у житловому просторі, громадському місці, навчальному закладі, ресторані), що поєднує традиційні або стилізовані мотиви з сучасною естетикою.

Склад та вимоги:

Розпис має відповідати функціональному призначенню простору, гармонійно взаємодіяти з архітектурним середовищем. Важливо дотримуватись принципів колористики та масштабності.

Мета: Освоєння принципів настінного живопису, аналіз просторового впливу кольору та форми на навколишнє середовище.

Формат роботи:

Формат – А1.

Техніка – довільна (традиційні матеріали або цифрові редактори).

Матеріали:

Традиційні (акрил, гуаш, олійні фарби, аерографія).

Цифрові (Adobe Photoshop, Illustrator, Procreate, SketchUp).

Тема 2. Розробка предметів інтер'єру, вписаних у стилістику кімнати

Завдання: Розробка серії предметів інтер'єру (меблі, текстиль, декор), які гармонійно інтегруються у конкретний інтер'єрний стиль приміщення.

Склад та вимоги:

Об'єкти мають відповідати заданому стилю кімнати (етнічному, мінімалістичному, класичному тощо), демонструвати грамотний вибір форми, матеріалів, кольорових акцентів.

Мета: Навчання проєктуванню предметів інтер'єру з урахуванням загальної стилістики простору, формування навичок адаптації декоративних об'єктів до функціональних умов.

Формат роботи:

Формат – А2.

Техніка – довільна (традиційні матеріали або цифрові редактори).

Матеріали:

Традиційні (тканина, дерево, фарби, акрил).

Цифрові (Adobe Photoshop, SketchUp, 3ds Max, Procreate).

Тема 3. Розробка розпису костюму на народну тематику, адаптовану до сучасних потреб суспільства

Завдання: Розробка концепції розпису сучасного одягу, що містить традиційні народні мотиви у сучасній стилізації (вишиванки, футболки, куртки, аксесуари).

Склад та вимоги:

Дизайн має враховувати сучасні тенденції моди, адаптувати традиційний розпис до реального використання в повсякденному житті. Важливо приділити увагу технології нанесення малюнка.

Мета: Освоєння принципів сучасного етнодизайну, поєднання традиційних елементів із сучасними стилістичними рішеннями, вивчення технологій нанесення розпису на текстиль.

Формат роботи:

Формат – А1.

Техніка – довільна (традиційні матеріали або цифрові редактори).

Матеріали:

Традиційні (текстильні фарби, акрил, батік, шовкографія).

Цифрові (Adobe Photoshop, Illustrator, CLO 3D, Marvelous Designer).

Самостійна робота 4 курс VII семестр (курсове проєктування)

Поділяється на декілька етапів:

- **Написання курсової роботи**
- **Розробка ескізного матеріалу**
- **Розробка проєктної частини**

Написання курсової роботи

Склад та вимоги до завдання: Студент має підготувати розгорнуту теоретичну частину курсового проєкту, яка слугує науковим обґрунтуванням його практичної складової. Робота повинна містити детальний опис усіх етапів розробки проєкту, від концептуальної ідеї до остаточного варіанту виконання. Основна увага приділяється історичним передумовам, аналізу аналогів, стилістичному обґрунтуванню, технічним особливостям виконання, вибору матеріалів та середовищу експонування.

Структура курсової роботи:

1. Вступ:

- Обґрунтування актуальності теми.
- Визначення мети та завдань дослідження.
- Опис предмета роботи та її призначення.

2. Історико-теоретичний аналіз:

- Аналіз мистецьких традицій, історичних передумов та стилістичних особливостей, на які спирається проєкт.
- Дослідження аналогічних зразків декоративно-прикладного мистецтва.
- Новаторський зміст та унікальність проєкту.

3. Художньо-ідеологічне обґрунтування:

- Вибір концепції роботи та її символічний зміст.
- Обґрунтування стилістики, колористики та композиційних принципів.
- Взаємозв'язок роботи з певною художньою традицією чи інноваційним підходом.

4. Технологічний процес виконання:

- Детальний опис усіх етапів створення виробу.
- Використання технічних можливостей (матеріали, інструменти, методи нанесення розпису).
- Часові рамки виконання роботи та особливості її опорядження (захисні покриття, кріплення, обрамлення тощо).

5. Матеріали та їх характеристики:

- Перелік використаних матеріалів (основа для розпису, фарби, лаки, додаткові елементи).
- Аналіз їхніх властивостей та впливу на кінцевий результат.
- Взаємодія матеріалів між собою та їхня довговічність.

6. Експонування та презентація:

- Опис середовища, в якому робота має бути представлена (виставковий простір, музей, громадський простір тощо).
- Вимоги до освітлення, розташування, взаємодії з глядачем.
- Способи збереження та догляду за готовим виробом.

Мета завдання:

- Формування вміння аналітично та науково обґрунтовано викладати ідеї проєкту.
- Ознайомлення з методами теоретичного дослідження в декоративно-прикладному мистецтві.
- Відпрацювання навичок опису технологічних процесів, матеріалознавства та стилістичного аналізу.
- Розвиток навичок професійного оформлення текстових досліджень.

Технічні вимоги:

- Обсяг роботи: 25-30 сторінок друкованого тексту.
- Дотримання академічного стилю викладу.

- Використання наукового апарату: посилання на джерела, цитати, аналіз літератури.
- Оформлення за встановленими вимогами (шрифт, міжрядковий інтервал, структура).

Критерії якості: Оцінювання базується на логічності викладення матеріалу, науковій обґрунтованості, відповідності структури роботи заявленим вимогам. Важливим критерієм є глибина аналізу, використання мистецтвознавчих і технологічних джерел, вміння грамотно аргументувати вибір стилю, композиції та матеріалів. Особлива увага приділяється коректному академічному оформленню, наявності посилань, правильному застосуванню термінології та лаконічності викладу. Завершальним критерієм є цілісність роботи як теоретичного підґрунтя для практичного втілення курсового проєкту.

Розробка ескізного матеріалу

Склад та вимоги до завдання: Студент має створити серію ескізів, які є результатом науково-дослідницької роботи та ґрунтуються на вивченні історичних, художніх і технологічних джерел. Ескізи можуть бути виконані як вручну, так і за допомогою комп'ютерних графічних редакторів. Основою для їх розробки є аналіз мистецьких зразків, що студент міг спостерігати у літературі, музеях, архівних матеріалах, а також у працях інших науковців і митців.

Перед створенням основних ескізів студент виконує велику кількість попередніх замальовок, які фіксують композиційні пошуки, варіанти стилізації, можливі колористичні рішення. Ці замальовки обговорюються з керівником, і на їх основі відбираються дев'ять найбільш вдалих варіантів, які потім опрацьовуються більш детально. Один із цих дев'яти ескізів у подальшому стане основою для проєкту.

Мета завдання:

- Розвиток уміння аналізувати мистецькі традиції та застосовувати їх у власних розробках.
- Відпрацювання навичок стилізації та художньої інтерпретації.
- Ознайомлення з процесом ескізного проєктування у декоративно-прикладному мистецтві.
- Вироблення вміння трансформувати художню ідею в реальний композиційний задум.

Технічні вимоги:

- Кількість завершених ескізів: 10 шт.
- Формат: А4.
- Виконання: вручну (олівець, туш, акварель, гуаш, акрил) або цифровими інструментами у графічних редакторах.
- Колористичне рішення: ескізи можуть бути як у кольоровому, так і у монохромному варіанті.
- Дозволяється застосування експериментальних технік, проте ключовим критерієм є відповідність загальній концепції проєкту.

Критерії якості:

Оцінювання базується на змістовності та цілісності художнього задуму, відповідності ескізів заявленій тематиці та історичним чи стилістичним посиланням. Важливим є продуманість композиції, гармонійність форм та їхня відповідність декоративному спрямуванню. Також оцінюється логічність етапності роботи: від великої кількості замальовок до опрацювання детальних ескізів. Не є визначальними чинниками абсолютна чистота виконання чи надмірна деталізація, головне – виразність форми, ясність художнього образу та вміння передати ідею через засоби стилізації.

Розробка проєктної частини

Склад та вимоги до завдання: Проєктна частина є фінальним етапом перед практичним виконанням роботи, що забезпечує її точну та детальну візуалізацію. Вона має містити всі необхідні технічні та художні параметри, які гарантуватимуть правильне відтворення задуму у матеріалі. Основним завданням цього етапу є створення повноцінної проєктної

документації, що включає зображення основного розпису, доповнюючі елементи, а також технічну інформацію, необхідну для виконання роботи.

Проект повинен містити:

- Основне зображення розпису у масштабі 1:1 або іншому відповідному.
- Додаткові вигляди та ракурси (фронтальний, бокові, перспективні види).
- Деталізовані креслення та схеми, що відображають технічні параметри (розміри, пропорції, масштаб).
- Анотацію, в якій стисло описано ідею проекту, його стилістичне рішення та основні художні особливості.
- Карту кольорів із зазначенням відтінків, їхніх назв та кодів фарб.
- Технічну карту із зазначенням матеріалів, технології виконання та етапності нанесення розпису.
- Додаткові пояснювальні елементи (графічні чи текстові), що розкривають специфіку виконання.

Мета завдання:

- Створення максимально точного та зрозумілого проекту, який можна легко відтворити у матеріалі.
- Відпрацювання навичок роботи з масштабами, точними вимірами та деталізацією.
- Формування розуміння технічних аспектів художнього розпису.
- Вироблення вміння грамотно поєднувати художню виразність із технологічними вимогами.

Технічні вимоги:

- Оформлення проекту на планшеті мінімальним розміром 60×80 см або більше.
- Виконання креслень та візуалізацій вручну або в комп'ютерних програмах.
- Чітке та коректне позначення всіх розмірів, масштабів, пропорцій та кольорових рішень.
- Використання зрозумілих умовних позначень та пояснювальних схем.
- Акуратність оформлення, забезпечення читабельності текстових та графічних матеріалів.

Критерії якості: Проект оцінюється за ступенем деталізації та точності всіх технічних параметрів. Важливим є правильне масштабування, пропорційність, грамотне розташування елементів та їх узгодженість між собою. Колірна карта має бути чітко підбраною, з правильним зазначенням відтінків, їхньої взаємодії та відповідності загальній концепції. Технічні креслення та схеми повинні бути логічними, послідовними та зрозумілими, що дозволить безпомилково виконати проект у матеріалі. Також оцінюється загальна презентабельність планшета, його оформлення, естетика подачі та доцільність усіх додаткових пояснень.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Композиція”

Види контролю:

Поточний контроль здійснюється протягом семестру та включає усне опитування, письмові роботи, практичні завдання та тестування. Усне опитування може бути фронтальним або індивідуальним і використовується для перевірки засвоєних теоретичних знань, зокрема основ композиції, стилізації рослинних і тваринних мотивів, правил побудови геометричних орнаментів, принципів гармонізації кольору, симетрії, ритму та контрасту. Письмовий контроль охоплює виконання самостійних робіт, термінологічних диктантів, есе, рефератів, а також наукових статей і тез, що дозволяють оцінити рівень аналітичного мислення студентів та їхню здатність аргументувати власні ідеї. Практичний контроль передбачає виконання графічних композиційних завдань відповідно до тематики курсу: стилізацію природних форм, розробку авторських знаків, створення ескізів дитячих іграшок і ювелірних прикрас. Тестовий контроль застосовується для перевірки теоретичних знань і проводиться у формі стандартизованих тестів у системі Moodle.

Рубіжний контроль проводиться після кожного змістового модуля. Він включає перегляд виконаних робіт відповідно до тематики змістового модуля та його завдань, а також тестування у Moodle. Важливою складовою рубіжного контролю є презентація самостійних проєктів, що дозволяє оцінити творчі здібності студента, його оригінальність та грамотність застосування композиційних принципів.

Підсумковий контроль проводиться у формі перегляду з комісією, до складу якої входять 3–5 викладачів за фахом. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів, що включають графічні композиційні завдання, творчі проєкти та науково-дослідні розробки студентів. Оцінювання здійснюється на основі технічної майстерності, композиційного вирішення, інноваційного підходу, естетичної якості виконання та відповідності завданню курсу. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами, аналізуючи їхні досягнення, сильні та слабкі сторони, надаючи рекомендації щодо подальшого вдосконалення навичок та розвитку творчого потенціалу. Такий підхід сприяє формуванню аналітичного мислення, самокритичності та розумінню власного художнього стилю.

Форми контролю:

Індивідуальний контроль передбачає виконання кожним студентом особистих завдань без сторонньої допомоги. Він використовується для оцінки самостійного рівня володіння матеріалом, креативності та вміння застосовувати композиційні знання на практиці.

Груповий контроль проводиться у малих групах та передбачає виконання спільних творчих проєктів, що розвиває навички командної роботи, ефективної комунікації та розподілу завдань у процесі роботи над композиційними рішеннями.

Взаємний контроль передбачає рецензування студентами робіт одне одного. Це сприяє розвитку критичного мислення, вдосконаленню навичок аналізу композиційних рішень, а також формуванню конструктивного сприйняття критики.

Самоконтроль дає можливість студентам оцінити власні досягнення, виявити слабкі сторони та самостійно вдосконалити свої навички. Він включає аналіз виконаних завдань, виправлення помилок і вдосконалення композиційних рішень.

Загальні підходи до оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється комісією викладачів у форматі перегляду творчих робіт, що забезпечує об'єктивність та враховує як технічні аспекти виконання завдань, так і креативний підхід студентів. Значну роль відіграє оцінка готових і комплексних робіт, які демонструють рівень майстерності студентів, їхню здатність інтегрувати різні техніки та матеріали. Аналіз спільних проєктів дозволяє оцінити ефективність роботи в команді, вміння розподіляти обов'язки та працювати в межах загальної концепції.

Презентації та захист проєктів є важливими критеріями оцінювання, оскільки вони дозволяють студентам продемонструвати навички публічного виступу, аргументації власних рішень, конструктивної критики та рефлексії. Індивідуальні творчі роботи оцінюються за рівнем оригінальності, стильового рішення та грамотного застосування композиційних принципів.

Окрему увагу у процесі навчання приділяють використанню сучасних технологій, зокрема цифрових програм (Adobe Creative Suite, SketchUp) та VR/AR-технологій, що дозволяють студентам працювати з візуалізацією проєктів у реальному часі.

Практичні заняття включають не лише студійні завдання, а й виїзні уроки у музеях, що дають змогу аналізувати реальні твори декоративно-прикладного мистецтва. Також організовуються екскурсії Буковиною, під час яких студенти досліджують культурні особливості регіону. Важливим аспектом є підготовка студентами власних екскурсій, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу, розвитку навичок публічного виступу та міжкультурної комунікації.

Самостійна робота студентів є обов'язковою частиною курсу та передбачає виконання ескізних розробок, написання наукових статей, рефератів, тез, створення наукових проєктів, що можуть бути представлені на конференціях, конкурсах та виставках. Виконані самостійні завдання оцінюються за рівнем їхньої наукової аргументованості, відповідністю до обраної теми, якістю оформлення, оригінальністю підходу та повнотою розкриття матеріалу.

Такий комплексний підхід до контролю та оцінювання дозволяє ефективно перевірити рівень підготовки студентів, сформувати необхідні професійні навички, креативне мислення та здатність до самостійного аналізу композиційних рішень у сфері декоративно-прикладного мистецтва.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни «Композиція»

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-na-vch-zdobuvachiv.pdf>). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, Студент пройшов 10-річний курс «Основи композиції: створення орнаментів» на платформі **Coursera** (<https://www.coursera.org/learn/design-fundamentals>) та отримав відповідний сертифікат. За цей студент може отримати **10 балів** з теми «Художні основи створення декоративних мотивів» (модуль 1).

Якщо студент пройшов 2-річний курс, наприклад, «Креативний підхід до традиційного розпису» на платформі **Prometheus**, і має сертифікат, він отримує **2 бали**, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Композиція» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6232>

Форма проведення – Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом, проводиться у формі перегляду. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – 40 балів

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – студент глибоко і всебічно володіє теоретичними знаннями з основ композиції, стилізації, гармонізації кольорів та побудови орнаментальних форм. Вільно аналізує художньо-композиційні рішення, застосовує набуті знання у практичних завданнях, демонструє високий рівень графічної підготовки, креативності та точності виконання композиційних робіт. Вільно аргументує вибір композиційних елементів, логічно мислить, самостійно розробляє оригінальні творчі рішення. Роботи виконані на високому художньому рівні, відповідають усім вимогам курсу, демонструють авторський підхід. Студент бере активну участь в обговореннях, творчих дискусіях, своєчасно виконує всі завдання та презентує свої проекти на високому рівні.

B, C – «зараховано» – студент добре засвоїв теоретичні основи курсу, знайомий із рекомендованою літературою, правильно застосовує основні принципи композиції у практичних завданнях. Роботи виконані охайно, містять правильні композиційні рішення, але можуть мати незначні похибки у стилізації або гармонізації елементів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює своє бачення композиційних завдань, однак допускає дрібні неточності у побудові композиції або виборі кольорової гами. Виконані завдання відповідають вимогам курсу, проте не завжди демонструють високий рівень оригінальності або експериментального підходу. Участь у дискусіях активна, але не завжди впевнена.

D, E – «зараховано» – студент в основному знайомий з курсом, але демонструє поверхове розуміння композиційних принципів. Виконані роботи мають композиційні недоліки, стилізація форм неточна, кольорові рішення непереконливі. Практичні навички засвоєні частково, студент невпевнено працює з графічними техніками, припускається

помилки у пропорціях, ритмічних побудовах, симетрії. Відповіді неповні, спостерігаються плутанина в поняттях та слабкі аналітичні навички. Деякі завдання виконані не в повному обсязі або подані із запізненням. Студент не проявляє ініціативи в творчих дискусіях, допускає неточності у термінології та логіці викладу матеріалу.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – студент не опанував основні поняття курсу, слабо знайомий з теоретичним матеріалом, не орієнтується у принципах стилізації, композиції, гармонізації форми та кольору. Виконані роботи мають значні недоліки, відсутня стилістична узгодженість, лінійна і пропорційна побудова форми помилкова. Використання композиційних засобів хаотичне, творчий задум не прослідковується. Студент не може пояснити свої рішення, демонструє слабке розуміння термінології та логіки композиційних побудов. Значна частина завдань не виконана або подана неякісно. Спостерігаються пропуски лекцій та практичних занять, що негативно вплинуло на рівень засвоєння матеріалу.

F – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – студент не засвоїв основ композиції, не знайомий із програмним матеріалом і рекомендованою літературою. Відсутні практичні навички роботи з графічними техніками та стилізацією форм. Роботи або повністю відсутні, або виконані на незадовільному рівні, містять грубі помилки у композиційній побудові, відсутня логіка, ритм, гармонія. Студент не може пояснити принципи композиційних рішень, демонструє низький рівень зацікавленості, часті пропуски занять. Відсутня ініціатива до вдосконалення власних навичок. Для повторного складання курсу необхідне повторне вивчення дисципліни з виконанням усіх передбачених навчальним планом завдань.

**Розподіл балів, які отримують студенти
4 курс 7 семестр**

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)				Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				40	100
T1	T2	T3	T4		
15	15	20	10		
Критерії для змістовного модуля №1				Критерій до екзамену	

Оцінювання студентських робіт у 7 семестрі здійснюється за такими критеріями: Композиційна єдність та стильова відповідність – роботи повинні гармонійно поєднувати національні мотиви з сучасним дизайном, зберігаючи баланс між декоративністю та функціональністю. Оригінальність ідеї та творчий підхід – оцінюється авторський стиль, вміння адаптувати традиційні українські орнаменти та форми до сучасних потреб. Якість виконання та увага до деталей – проекти повинні демонструвати акуратність, точність у передачі ліній, форм, пропорцій та кольорових рішень. Використання відповідних технік і матеріалів – оцінюється грамотне застосування традиційних або цифрових засобів для реалізації художнього задуму. Формат та відповідність технічним вимогам – роботи мають бути виконані у форматі А1 або А2, з урахуванням усіх вимог до масштабу, композиційної побудови та стилістики.	Екзамен передбачає перегляд робіт комісією із 3–5 викладачів за фахом. На перегляд виставляються всі роботи, виконані у рамках курсу (як практичні, так і самостійні). Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами, аналізує їхні успіхи, недоліки та дає рекомендації щодо вдосконалення. Оцінювання здійснюється за наступними критеріями: Глибина знань з теоретичного матеріалу (розуміння принципів композиції, гармонії форми та кольору, стилізації, орнаментального дизайну). Якість виконання графічних робіт (чіткість, охайність, відповідність завданню, композиційна грамотність). Креативність та художній підхід (оригінальність творчих рішень, стилістична довершеність, авторський почерк). Здатність аналізувати власні роботи та роботи інших (компетентність у поясненні свого композиційного вибору, аргументованість рішень). Уміння працювати з композиційними техніками у різних формах мистецтва (включаючи рослинні, анімалістичні та геометричні стилізації).	

**Розподіл балів, які отримують студенти
4 курс 8 семестр**

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)	Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів			
Змістовий модуль 1					
Т1	Т2	Т3	Т4	40	100
10	10	10	30		
Критерії для змістовного модуля №1				Критерій до екзамену	

Оцінювання студентських робіт у 8 семестрі здійснюється за такими критеріями: Гармонійне вписування у простір – роботи повинні демонструвати взаємодію декоративних елементів із архітектурним середовищем, костюмом або інтер'єром. Функціональність та адаптація до сучасних реалій – оцінюється практичне застосування розроблених проєктів, зручність використання, відповідність суспільним тенденціям. Якість художнього виконання – проєкти повинні бути виконані з високим рівнем деталізації, коректним використанням матеріалів, кольору та фактури. Інноваційність та індивідуальний стиль – оцінюється унікальність композиційних рішень, здатність студента до експериментів із традиційними та сучасними мотивами. Аргументованість вибору композиційних рішень – студент повинен пояснити концепцію роботи, вибір форм, технік та колірних рішень у контексті сучасного декоративного мистецтва.	Екзамен передбачає перегляд робіт комісією із 3–5 викладачів за фахом. На перегляд виставляються всі роботи, виконані у рамках курсу (як практичні, так і самостійні). Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами, аналізує їхні успіхи, недоліки та дає рекомендації щодо вдосконалення. Оцінювання здійснюється за наступними критеріями: Глибина знань з теоретичного матеріалу (розуміння принципів композиції, гармонії форми та кольору, стилізації, орнаментального дизайну). Якість виконання графічних робіт (чіткість, охайність, відповідність завданню, композиційна грамотність). Креативність та художній підхід (оригінальність творчих рішень, стилістична довершеність, авторський почерк). Здатність аналізувати власні роботи та роботи інших (компетентність у поясненні свого композиційного вибору, аргументованість рішень). Уміння працювати з композиційними техніками у різних формах мистецтва (включаючи рослинні, анімалістичні та геометричні стилізації).	

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни "Композиція"

1. Які принципи гармонійного поєднання традиційних українських орнаментів у сучасному дизайні меблів?
2. Як композиційні прийоми впливають на створення декоративних предметів інтер'єру в українському стилі?
3. Які особливості композиції необхідно враховувати при проєктуванні великоформатних витинанок?
4. Як поєднувати національний колорит із сучасними матеріалами та технологіями у предметному дизайні?
5. Які принципи ритму та симетрії використовуються у створенні витинанок?
6. Як композиція декоративного розпису впливає на загальне сприйняття інтер'єру?
7. Які стилістичні особливості слід враховувати при проєктуванні декоративного розпису стін?
8. Як колірна гама впливає на сприйняття простору при створенні настінного живопису?

9. Які особливості дизайну предметів інтер'єру необхідно враховувати при їхньому вписуванні у стиль кімнати?
10. Як адаптувати народні мотиви до сучасного дизайну інтер'єру?
11. Які матеріали та техніки є найефективнішими для декоративного оформлення стін?
12. Які композиційні принципи слід враховувати при створенні серійних декоративних об'єктів?
13. Як функціональність та естетика взаємодіють у предметному дизайні?
14. Які графічні прийоми допомагають зробити розпис на текстилі гармонійним і сучасним?
15. Як масштаб і пропорції впливають на сприйняття декоративного розпису?
16. Як композиційні закони можуть допомогти у розробці стильового рішення для сучасного костюму?
17. Які особливості необхідно враховувати при адаптації розпису костюму до повсякденного вжитку?
18. Як цифрові технології можуть допомогти у створенні декоративного розпису та інтер'єрних проєктів?
19. Які композиційні прийоми застосовуються у створенні візуально цілісного оформлення приміщення?
20. Як поєднувати традиційні техніки з сучасними тенденціями у декоративному мистецтві?

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);
- *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у

Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusedodatky-31102023.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.

Рекомендована література

Фахова (основна) література:

1. Алекс В. Вайт. "Основи графічного дизайну. Третє видання". – Київ: ArtHuss, 2019.
2. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс. "Графічний дизайн: Нові основи". – Київ: ArtHuss, 2018.
3. Кравченко А. П. Основи композиції в декоративному мистецтві. – Харків, 2011.
4. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну. – К., 2006.
5. Потрашкова Л.В. "Основи композиції та дизайну". Навчальний посібник. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013.
6. Сергієнко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: основи технік і технологій. – Львів, 2010.
7. Josef Albers. Interaction of Color. – Yale University Press, 2006.

Допоміжна література:

1. Дяченко С. М. Традиції та інновації в декоративно-прикладному мистецтві. – Київ, 2016.
2. Престон Блер. "Мальована анімація з Престоном Блером". – Київ: ArtHuss, 2018.
3. Стівен Геллер, Сеймур Кваст. "Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів". – Київ: ArtHuss, 2018.
4. Тимошенко В. В. Основи кольорознавства в декоративному мистецтві. – Одеса, 2013.
5. Фредерік Рамстедт. "Мистецтво затишку". – Київ: ArtHuss, 2019.
6. Чекалова Г. О. Техніки декоративного живопису. – Київ, 2012.
7. Ellen Lupton. Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students. – Princeton Architectural Press, 2014.